

Tabela 3.25. Opodatkowanie wynagrodzeń w świetle teorii kapitału ludzkiego

Oznaczenie kategorii	Przedział	Stawka podatku
I	$\leq W_{min}$	Podatek produktywności (np. 5%)
II	$[W_{min} - W_{max}]$	Podatek liniowy i produktywności (np. 10%+2,5%)
III	$> W_{max}$	Podatek liniowy i produktywności (np. 10%+2,5%) + podatek progresywny (np. 1% więcej od każdego kolejnego tysiąca złotych do osiągnięcia 90%)

Źródło: opracowanie własne.

minimalnego z tego tytułu, np. o 5%. Dla stabilności i powodzenia społeczno-ekonomicznego utrzymanie produktywności pracy jest sprawą niezwykle ważną.

Podatek liniowy (np. 10%) może być stosowany do kwot wynagrodzeń zatrudnionych, należących do drugiej kategorii (przedział między minimalnym a maksymalnym wynagrodzeniem podstawowym ustalonym na podstawie teorii kapitału ludzkiego). W tym przypadku, oprócz celu doprowadzenia płacy do zgodności z realnym czasem pracy, może wystąpić jeszcze kwestia przeszacowania różnych wielkości występujących w modelach pomiaru kapitału ludzkiego.

W trzeciej kategorii podatkowej mogą występować kwoty powyżej wynagrodzenia maksymalnego ustalonego na podstawie teorii kapitału ludzkiego, do których brakuje uzasadnienia wartością kapitału ludzkiego pracownika. Zatem proponuje się stosowanie w tym przypadku podatku progresywnego w maksymalnie gładkiej formie. Na przykład podatek może być zwiększony o $x\%$ od każdego kolejnego tysiąca złotych powyżej podstawowego wynagrodzenia maksymalnego. Wprowadza się też górną granicę zwiększenia podatku na poziomie 90%. Po przekroczeniu tej granicy procent opodatkowania będzie już stały.

Poniższe przykłady zawierają ilustrację wymiaru podatku. Wartość minimalnego i maksymalnego wynagrodzenia przyjęto na podstawie danych z tabeli 3.19.

Przykład 1

Jeżeli miesięczne wynagrodzenie pracownika równe jest płacy minimalnej 2 250 zł, to kwota kosztów pracy jest 2 489 zł. Opodatkowaniu podlega kwota wynagrodzenia 2 250 zł stawką podatku produktywności (tab. 3.26).

Tabela 3.26. Opodatkowanie wynagrodzenia z przykładu 1. Zarobek 2 250 zł/mc

Oznaczenie kategorii	Stawka podatku	Obliczenia
I	Podatek produktywności (5%)	$5\% \times 2\,250\text{ zł} = 112,50\text{ zł}$
Ogólna kwota i procent podatku		112,50 zł, czyli 5% od kwoty wynagrodzenia

Źródło: opracowanie własne.

Zatem ogólna kwota podatku w tej sytuacji wynosi 112,50 zł i stanowi 5% od kwoty wynagrodzenia miesięcznego.

Przykład 2

Jeżeli miesięczny zarobek pracownika wynosi 9 000 zł/mc, to kwota 2 250 zł (minimalne koszty pracy) będzie opodatkowana tylko stawką podatku produktywności (tab. 3.27). Dziesięcioprocentowy podatek liniowy oraz zwiększenie z tytułu produktywności (np. o 2,5%) zostaną zastosowane do kwoty 6 750 zł jako różnicy między wynagrodzeniem a kwotą minimalnego wynagrodzenia. Ponieważ miesięczne wynagrodzenie pracownika nie przekracza poziomu wynagrodzenia maksymalnego, podatek progresywny w tym przypadku nie obowiązuje.

Tabela 3.27. Opodatkowanie wynagrodzenia z przykładu 2. Zarobek 9 000 zł/mc

Oznaczenie kategorii	Stawka podatku	Obliczenia
I	Podatek produktywności (5%)	$5\% \times 2\,250 \text{ zł} = 112,50 \text{ zł}$
II	Podatek liniowy (10%) + podatek produktywności (2,5%)	$12,5\% \times (9\,000 \text{ zł} - 2\,250 \text{ zł}) = 843,75 \text{ zł}$
III	Podatek progresywny (1% więcej od każdego kolejnego tysiąca złotych do osiągnięcia 90%)	Nie obowiązuje
Ogólna kwota i procent podatku		956,25 zł, czyli 10,6% od kwoty wynagrodzenia

Źródło: opracowanie własne.

Zatem, ogólna kwota podatku w tej sytuacji wynosi 956,25 zł i stanowi 10,6% od kwoty wynagrodzenia miesięcznego.

Przykład 3

Miesięczny zarobek pracownika wynosi 17 000 zł. Zatem kwota 2 250 zł (minimalne koszty pracy) będzie tak samo opodatkowana tylko pięcioprocentową stawką podatku produktywności (tab. 3.28). Dziesięcioprocentowy podatek liniowy oraz zwiększenie z tytułu produktywności zostaną zastosowane do kwoty 11 974 zł jako różnicy między teoretycznym maksymalnym wynagrodzeniem podstawowym (tab. 3.19) i kwotą minimalnych kosztów pracy. Podatek progresywny (przyjęto, że jest liczony o 1% wyżej od każdego kolejnego tysiąca powyżej podstawowego wynagrodzenia maksymalnego) zostanie naliczony na kolejne 2 776 zł, czyli: $13,5\% \times 1000 = 135 \text{ zł}$; $14,5\% \times 1000 = 145 \text{ zł}$; $15,5\% \times 776 = 120,28 \text{ zł}$, co daje w sumie 400,28 zł podatku.